۲۰ لارښود

پر قراردادیانو باندې موضوعي مالیه

منل | خدمت | ډاډ

اطاعت پذیری | خدمت | اطمینان

Compliance | Service | Making Sure

د عوایدو لوی ریاست

ریاست عمومی عواید

Afghanistan Revenue Department

سریزه

د ودانۍ د مصارفو او د نورو ثابتو شتمنیو د کسراتو د ترلاسه کولو په موخه، لازمه ده ترڅو هغه د استهلاکاتو یوه برخه وګڼل شي. دا په دې مانا ده چې د ثابتې سرمايې ډول ته په کتو سره تاسې د هغې د بيې يوه برخه د کسر په توګه هر کال په ټاکلې موده کې ترلاسه کوئ. د مجازو کسراتو موده د ثابتو شتمنيو [اغيزمنې استفادې] يا معمولې مودې پر بنسټ چې ډيری ثابتې شتمنۍ په هماغه ډول کولای شي په شرکت کې ورڅخه ګټه واخيستل شي، دي. د مجاز استهلاک د ترلاسه کولو لپاره، تاسې بايد مستند شواهد له ځانه سره ولرئ (د پيرنې او بيې سند).

یادونه

د مالیې وزارت عوایدو لوی ریاست ته د لاربښودونو یا فورمو په وړاندې په هره مرحله کې، د ارزونې، د مالیاتو د جمع کولو او یا د قانون د پلې کولو په مراحلو کې هیڅ ډول فیس یا لګښت نه ورکول کیږي.

کله چې مالیه ورکوونکی خپله اظهارنامه ارائه نکړي، د عایداتو باندې مالیاتو قانون په جریمې حکم کوي. دا جریمه د اظهارنامو په موده کې حتی که د ورکړې وړ مالیه هم نه وي، تطبیقیدای شي. له جریمو څخه د ژغورنې په موخه مالیه ورکوونکی باید اظهارنامه ارائه کړي حتي که د ورکړې وړ مالیه هم ونه لري.

عادي استهلاک

کله چې د استهلاک وړ ثابتو شتمنيو بيه د مستندو شواهدو له مخې وټاکل شوه، د استهلاک مصارف چې احتمالاً هر کال کسر کيږي، ښائي د لاندې احکامو تابع شي:

۱. ټول شرکتونه، نهادونه او تشبثات بايد د خپلو ودانيو، ماشين الاتو او نورو د استهلاک وړ شتمنيو په اړه لاندې فيصدۍ او ستندردونه په پام کې ونيسي*
۲. فيصدي د بيې پر بنسټ وي
۳. مجاز استهلاک يو کلنی تخفيف وي. لکه څرنګه چې ماليه ورکوونکي ونشي کولای يا د يو کم ښودل شوي مبلغ څخه کسر ترسره کړي، هغه نشي کولای له کم ښودل شوي استهلاک يا مبلغ څخه په يو کال کې نور کسر ترسره کړي.

لاندې جدول د ځينو شتمنيو ثابتې سرمايې اغيزمنه ګټه او مجرائي وړ فيصدي ښئي چې په عمومي ډول په تشبث کې ورڅخه استفاده کيږي. ددغه جدول څخه د لاندې فورمو سره سم د مجاز استهلاک د ټاکلو لپاره استفاده وکړئ.

ګڼه	د شتمنۍ ډول	د اغیزمن ژوند موده (په کلونو)	په کال کې د مجرایي فیصدي
۱	د خښتو او تیږو څخه جوړ ساختمانونه	۵۰	۲
۲	د خټو څخه جوړ ساختمانونه	۲۰	۵
۳	د لرګو څخه جوړ ساختمانونه	۱۰	۱۰

۴	هغه ماشین آلات او تجهیزات چې لاندې مخشص شوي نه دي	۱۰	۱۰
۵	د معدن اړوند تجهیزات	۶,۵	۱۵
۶	وسایل	۴	۲۵
۷	د چاپ ماشین آلات او تجهیزات	۲	۵۰
۸	د لاسي صنایعو ماشین آلات	۳	۳۳
۹	د فلزکارۍ اړوند ماشین آلات	۱۰	۱۰
۱۰	فرش	۱۰	۱۰
۱۱	غالۍ او د کور نور سامان	۴	۲۵
۱۲	عادي څوکۍ، او نرمې څوکۍ	۴	۲۵
۱۳	دفتري میزونه، عادي میزونه او المارۍ	۱۰	۱۰
۱۴	دفتري تجهیزات(د حساب ماشینونه، د ټایپ ماشینونه، تلیفونونه او داسې نور)	۶,۵	۱۵
۱۵	باسیکلونه	۵	۲۰
۱۶	بار وړونکي موټرونه	۲	۵۰
۱۷	ګرندي موټرونونه	۴	۲۵
۱۸	ټایر او ټوپ	۲	۵۰
۱۹	سفري بکسونه	۲	۵۰
۲۰	د ناخالصې اوسپنې بخارۍ او نلونه	۱۰	۱۰
۲۱	د اوسپنې بخارۍ	۲	۵۰
۲۲	بګۍ، د غویو ګاډۍ او لاس ګاډۍ	۳	۳۳
۲۳	ساختماني ماشینونه، رولر او میکس کوونکي	۵	۲۰
۲۴	کمپیوټرونه او د هغې اړوند تجهیزات	۳	۳۳
۲۵	تلویزیونونه، رادوګانې، ګرځنده ټیلیفونونه	۳	۳۳
۲۶	د مخابراتو اړوند تجهیزات\ستنې	۷	۱۴

د ۱۳۸۷ کال پر عایداتو باندې مالیاتو قانون ۴۷ ماده د پورتني حکم په اړه یوه استثنا لري، هغه منظور شوي تشبثات چې د کورنۍ او بهرنۍ خصوصي پانګې اچونې د قانون د حکمونو مطابق ثبت او راجستر شوي وي، د ۱۳۸۳ د سرطان له لومړي نیټې څخه د شتمنیو د سریع استهلاک د مجرائي مستحق ګڼل کیږي. سریع استهلاک په راتلونکي پراګراف کې وګورئ.

سریع استهلاک

که چیرې تاسې پرعایداتو باندې مالیاتو قانون د ۴۷ مادې یاد شوي چټک استهلاک لپاره د شرائطو لرونکي اوسئ نو کولای شئ د استهلاک وړ ثابتو شتمنیو د مجرائي وړ استهلاک سره په لاندې توګه چلند وکړئ:

- د ودانۍ لپاره څلور کاله موده
- د نورو ثابتو شتمنیو لپاره دوه کاله موده

که چیرې د دغه حکم شرایط پوره کړئ نو تاسې د ودانیو او نورو استهلاک وړ شتمنیو د استهلاک مجرایي د استهلاک په هر مالي کال کې په مساویانه مبلغونو ترلاسه کوئ. که چیرې د استهلاک وړ شتمني د تشبث په واک کې د مالي کال له نیمایي څخه کمې مودې لپاره وي، په هماغه کال کې د کلني استهلاک نیمایي مجرایي ورکول کیږي. که چیرې د استهلاک وړ شتمني د نیم کال څخه دزیاتې مودې لپاره د تشبث په واک کې وي، استهلاک محاسبه کیږي او دیو کال لپاره مجرایي ورکول کیږي. که چیرې ددغه مقررې په پایله کې مو خپله شتمني د دوه مالي کلونو یا څلورو مالي کلونو په موده کې په بشپړ ډول استهلاک کړي نه وي نو تاسې کولی شې چې د استهلاک پاتې برخې لپاره په راتلوونکي کال کې غوښتنه وکړئ.

مثال: یو افغاني شرکت د ۱۳۸۸ لمریز کال په وروستۍ میاشت کې د ۱۰۰۰۰۰۰۰ افغانیو په قیمت تجهیزات پیریې. دغه شرکت په ۱۳۸۸ لمریز کال کې د ۲۵۰۰۰۰۰ افغانیو او په ۱۳۸۹ لمریز کال کې د ۵۰۰۰۰۰۰ افغانیو او په ۱۳۹۰ کې ۲۵۰۰۰۰۰ افغانۍ استهلاک لپاره د غوښتنې حق لري.

د استهلاک فورمه استهلاک فورمه (لاندې نمونې ته مراجعه وکړئ) د ستاسې د شتمنیو د معلومولو او استهلاک د محاسبه کولو یا مجرایي معلومولو لپاره آسانه لار ده. تاسې کولای شئ ددغه فورمې څخه د ۱) ددواړو عادي او چټک استهلاک د تعقیب لپاره کارواخلئ. ۲) د هر کال

لپاره یو جدا یادداښت برابر کړئ. **۳**) د تیر کال څخه پاتې شتمنۍ نوي یادداښت(د استهلاک د مجرایي په ښودلو سره) ته انتقال او نوې لاسته راغلې شتمنۍ په نوي کال کې اضافه کړئ. لاندې د استهلاک دفورمې یوه بیلګه ده . د استهلاک دیادداښت بشپړه فورمه او د هغې د بشپړولو په اړه معلومات ددې لارښود په شاتنۍ پاڼه کې ترلاسه کړئ. کولای شئ اضافي کاپیانې د عوایدو دلوی ریاست یا په ولایتونو مستوفیتونو څخه ترلاسه کړئ

د مالي کال د استهلاک فورمه											
۱ د شتمنی تشریح	(۲) د استهلاک وضع	له نورو بنسټونو سره قیمت	استهلاک							د وضع وړ استهلاک (۵ کالم ضرب ۷ کالم ضرب ۸ کالم)	۱۲ د کال په پای کې تنظیم شوې بیه (لارښودونه وګورئ)
			د ګټې اخیستنې نیټه	۵ د ګټې اخیستنې پر مهال بیه	۲ په سوداګرۍ کې د ګټې اخیستنې فیصدي	د استهلاک مبنا (۵ کالم ضرب د ۲ کالم	۸ د استفادې وړ کلونه	۹ د فیصدۍ نورم	۱۰ د خدمتونو د وړاندې کولو کلونه		

د استهلاک فورمه

لاندنۍ فورمه دروان کال د مجرايي وړ استهلاک لپاره په کار وړل کيږي له دې فورمې څخه يا هغه فورمې څخه چې

داظهارنامې په لارښود کې راغلې ده او تاسې به يې بشپړه کړئ، استفاده وکړئ.

د استهلاک د کاري پاڼې په هکله کرښه په کرښه لارښوونې

لومړۍ برخه: هغهٔ شتمنۍ چې په روان کال کې ورڅخه ګټه اخستل کيږي

په دغه برخه کې د خپلو هغو شتمنيو لپاره د استهلاک مجرايي محاسبه کړئ چې په ۱۳۸۸ کال کې د لومړي ځل لپاره په کار وړل شوي دي.

۱۰ کرښه - عادي استهلاک

د عادي استهلاک په موخه د استهلاک له معياري جدول څخه استفاده کيږي او د ډيرى ماليه ورکوونکو لپاره په کار وړل کيږي. هره هغه شتمنۍ چې په خپل اقتصادي نهاد کې مو په کار وړې ده، د هغې د استهلاک د مبلغ محاسبه کولو لپاره د استهلاک د لاندې عمومي يادداښت څخه استفاده وکړئ. ددغې کاري پاڼې د ۲ کالم لپاره د يادداشت د ۷ کالم د مبلغونو څخه استفاده وکړئ. د هر ګروپ مجموعي مبلغونه په لاندې ډول وښايي:

۱۰ الف – د ټولو هغو دوه کلنو شتمنيو مجموعي مبلغونه په ۲ کالم کې درج کړئ چې په ۱۳۸۸ کال کې ورڅخه استفاده شوې. دغه مبلغ په ۵۰٪ (۰.۵) کې ضرب او نتيجه يې په ۴ کالم کې درج کړئ.

۱۰ ب – د ټولو هغو درې کلنو شتمنيو مجموعي مبلغونه په ۲ کالم کې درج کړئ چې په روان مالياتي کال کې ورڅخه استفاده شوې. دغه مبلغ په ۳۳٪ (۳۳.۰) کې ضرب او نتيجه يې په ۴ کالم کې درج کړئ.

۱۰ج – د ټولو هغو څلور کلنو شتمنيو مجموعي مبلغونه په ۲ کالم کې درج کړئ چې په ۱۳۸۸ کال کې ورڅخه استفاده شوې. دغه مبلغ په ۲۵٪ (۲۵.۰) کې ضرب او نتيجه يې په ۴ کالم کې درج کړئ.

۱۰ د - د ټولو هغو پنځه کلنو شتمنیو مجموعي مبلغونه په ۲ کالم کې درج کړې چې په روان مالیاتي کال کې ورڅخه استفاده شوې. دغه مبلغ په ۲۰٪ (۰.۲) کې ضرب او نتیجه یې په ۴ کالم کې درج کړئ.

۱۰هـ - د ټولو هغو شپږ نیم کلنو شتمنیو مجموعي مبلغونه په ۲ کالم کې درج کړئ چې په ۱۳۸۸ کال کې ورڅخه استفاده شوې. دغه مبلغ په ۱۵٪ (۰.۱۵) کې ضرب او نتیجه یې په ۴ کالم کې درج کړئ.

۱۰و - د ټولو هغو اوو کلنو شتمنیو مجموعي مبلغونه په ۲ کالم کې درج کړئ چې په ۱۳۸۸ کال کې ورڅخه استفاده شوې. دغه مبلغ په ۱۴٪ (۰.۱۴) کې ضرب او نتیجه یې په ۴ کالم کې درج کړئ.

۱۰ز - د ټولو هغو لس کلنو شتمنیو مجموعي مبلغونه په ۲ کالم کې درج کړئ چې په ۱۳۸۸ کال کې ورڅخه استفاده شوې. دغه مبلغ په ۱۰٪ (۰.۱۰) کې ضرب او نتیجه یې په ۴ کالم کې درج کړئ.

۱۰ش- د ټولو هغو شل کلنو شتمنیو مجموعي مبلغونه په ۲ کالم کې درج کړئ چې په ۱۳۸۸ کال کې ورڅخه استفاده شوې. دغه مبلغ په ۵٪ (۰.۵) کې ضرب او نتیجه یې په ۴ کالم کې درج کړئ.

۱۰ت - د ټولو هغو ۵۰ کلنو شتمنیو مجموعي مبلغونه په ۲ کالم کې درج کړې چې په ۱۳۸۸ کال کې ورڅخه استفاده شوې. دغه مبلغ په ۲٪ (۰.۲) کې ضرب او نتیجه یې په ۴ کالم کې درج کړئ.

۱۰ی- په روان مالیاتي کال کې د استفاده شوو شتمنیو د مجموعي عادي استهلاک د معلومولو په موخه د ۴ کالم د ۱۰ الف څخه تر ۱۰ت ارقام سره جمع کړل شي.

یواځې هغه مالیه ورکوونکي د چټک استهلاک څخه استفاده کولی شي چې د ۱۳۸۷ لمریز کال پرعایداتو باندې د مالیاتو قانون د ۴۷ مادې شرایط پوره کوي. که چیرې دغه شرایط مو پوره کړي دي نو بیا د چټک استهلاک د مجرایي محاسبه ترسره کړئ.

۱۱ کرښه - چټک استهلاک

۱۱الف - د ټولو هغو دوه کلنو شتمنیو مجموعي مبلغونه په ۲ کالم کې درج کړئ چې په روان مالیاتي کال کې ورڅخه استفاده شوې. دغه مبلغ په ۵۰٪ (۰.۵۰) کې ضرب او نتیجه یې په ۴ کالم کې درج کړئ.

۱۱ب - د ټولو هغو څلور کلنو شتمنیو مجموعي مبلغونه په ۲ کالم کې درج کړئ چې په روان مالیاتي کال کې ورځخه استفاده شوې. دغه مبلغ په ۲۵٪ (۲۵. ۰) کې ضرب او نتیجه یې په ۴ کالم کې درج کړئ.
۱۱ج - په روان مالیاتي کال کې د استفاده شوو شتمنیو د مجموعي چټک استهلاک د معلوملو په موخه د ۴ کالم د ۱۱ الف او ۱۱ ب ارقام سره جمع کړل شي.

۱۲ کرښه - په روان مالیاتي کال کې د استفاده شوو شتمنیو د مجموعي استهلاک د معلوملو په موخه د ۱۰ک او ۱۱ج کرښې سره جمع کړئ او لاسته راغلی مبلغ په دغه برخه کې درج کړئ.

دوهمه برخه: په تیرو کلونو کې استفاده شوې شتمنۍ

۱۳ کرښه - په تیرو مالیاتي کلونو کې د استفاده شوو شتمنیو د مجموعي استهلاک د معلوملو په موخه په تیرو کلونو کې د ټولو استفاده شوو شتمنیو د استهلاک ټول مبلغونه سره جمع کړئ.

۱۴ کرښه - د ټولو شتمنیو لپاره مجموعي استهلاک

۱۲ او ۱۳ کرښه سره جمع کړئ. لاسته راغلی مبلغ دلته او د مالیاتي اظهارلیک په ۲۵۰ کرښه کې درج کړئ (دهغې فورمې په هکله چې تاسې به یې بشپړوئ ځانګړو لارښونو ته مراجعه وکړئ) دا د ۱۳۸۸ مالیاتي کال لپاره دستاسې دا استهلاک مجموعي مجرایي ده.

Depreciation Worksheet					[illegible]
Part 1: Assets Placed in Service in the Current Year					[illegible]
10	Ordinary depreciation [illegible]				
	[illegible]	[illegible]		[illegible]	[illegible]
	(1) Classification of property		(2) Basis for depreciation	(3) Rate	(4) Depreciation deduction (Multiply col. (2) by col. (3))
10a	2-year property	AFS		0.5	
10b	3-year property	AFS		0.33	
10c	4-year property	AFS		0.25	
10d	5-year property	AFS		0.2	
10e	6.5-year property	AFS		0.15	
10f	7-year property	AFS		0.14	
10g	10-year property	AFS		0.1	
10h	20-year property	AFS		0.05	
10i	50-year property	AFS		0.02	
10j	Total ordinary depreciation for all [illegible]	AFS			
11	Accelerated depreciation (see instructions for who qualifies) [illegible]				
	(1) Classification of property		(2) Basis for depreciation	(3) Rate	(4) Depreciation deduction (Multiply col. (2) by col. (3))
11a	2-year property	AFS		0.5	
11b	4-year property	AFS		0.25	
11c	Total accelerated depreciation for [illegible]	AFS			
12	Total depreciation for assets placed [illegible]	AFS			
Part 2: Assets Placed in Service in Prior Years					[illegible]
13	Total depreciation for assets placed [illegible]	AFS			
14	Total depreciation for all assets [illegible]	AFS			

يادونه

ددې لپاره چې د استهلاک مجرايي ترلاسه کړئ نو تاسې بايد د شتمنۍ مالکيت او قيمت ثابت کړئ. ټول هغه حساب صورتونه ، رسيدونه او نور اړوند سندونه له ځان سره وساتۍ تر څو د شتمنۍ ارزښت او دا چې ستاسې اقتصادي نهاد ، اداره يا مؤسسه د هغې مالک دی، په اثبات رسوي.

مالياتي فورمې او معلومات

د مالياتي فورمو، لارښودونو اونورو معلوماتو لپاره د ماليې وزارت د عوايدو دلوی رياست، دمستوفيت سيمه ايز دفترونو ياپه www.mof.gov.af/tax کې دمالياتي معلوماتو برېښناپاڼې ته چيرته چې تاسې د ۱۳۸۷ کال پرعايداتو باندې دمالياتو قانون هم ترلاسه کولای شئ، مراجعه وکړئ.

يادونه

په www.mof.gov.af/tax کې دماليه ورکوونکي دمعلوماتو پاڼه دماليه ورکوونکي لپاره اسانه کوي چې دکار وړ معلومات لاسته راوړي ترڅو خپلې اړتياوې پوره کړي. په دغه پاڼه کې ماليه ورکوونکی کولی شي د ۱۳۸۷ کال پرعايداتو باندې دمالياتو قانون، بيلابيلې عامه خبرتياوې او طرزالعملونه، فورمې اودهغوئ دبشپړولو لپاره لارښوونې، لارښودونه، ارشيف شوي سندونه، د موضوعې ماليې په هکله پوښتنې اوځوابونه او داسې نور ترلاسه کړي. همدارنګه په دغه برېښنا پاڼه کې پرعايداتو باندې دمالياتو دقانون تعليماتنامه هم شتون لري دغه تعليماتنامه د اړوندو مقرراتو ترڅنګه د قانون هره ماده زياتره وخت د کومکې بيلګو په مرستې سره په جلا توګه تشريح کوي.

001E 01 03 2012

د افغانستان اسلامی جمهوريت
د ماليی وزارت
د عوايدو لوی رياست
۱۳۹۱

Islamic Republic of Afghanistan
Ministry of Finance
Afghanistan Revenue Department
1391
www.ard.gov.af

جمهوری اسلامی افغانستان
وزارت ماليه
رياست عمومی عوايد
۱۳۹۱